

ZAUTOMATYZOWANA JAZDA NA TERENACH ZAKŁADOWYCH

W NUMERZE

© Frank Gärtner - stock.adobe.com

Temat tytułowy

- 04 Zautomatyzowana jazda na terenach zakładowych

Tematy wydania

- 06 Early information system – Wczesne posiadanie informacji jest niezbędne!
- 07 Poradnik w zakresie stosowania i wyboru rękawic ochronnych
- 09 KAN rewiduje zajęte przez siebie stanowisko dotyczące szybkich dokumentów normalizacyjnych
- 10 3 pytania skierowane do... dr Christiana Feltena, dyrektora zarządzającego Federalnej Grupy Roboczej ds. Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy
- 12 Nowości z dziedziny norm dotyczących człowieka – Dane odnośnie wagi ciała człowieka w normach

© BGM

© Gina Sanders - Fotolia

13 W skrócie

Dyrektywa maszynowa UE na finiszu

Publikacja ostrzeżenia dotyczącego normy pedeleków

Program roboczy CEN-CENELEC na rok 2023

Przed dokonaniem zakupu należy zapoznać się z treścią normy

Internet

14 Wydarzenia

Bądź na bieżąco:

[www_kan_de](https://www.kan.de)

Kommission Arbeitsschutz und Normung (KAN)

[_kan insta_](https://www.kan.de)

KAN – Kommission Arbeitsschutz und Normung

Benjamin Pfalz

Przewodniczący KAN
IG Metall

Innowacyjność to jest to, co tworzy bezpieczeństwo

Zautomatyzowane systemy można znaleźć zarówno w wielu dziedzinach produkcji, logistyki wewnątrzzakładowej jak i w rolnictwie. Systemy te podlegają stałemu postępowi technologicznemu. Dlatego też temat bezpieczeństwa i zdrowia pracy jest bez przerwy aktualny, gdyż chodzi o to, aby prawdopodobnie wynikającym z tego także nowym ryzykom przeciwdziałać wszystkimi dostępnymi środkami prewencji, zarówno za pomocą zbioru reguł jak i w praktyce. Szczególnym wyzwaniem dla technologii bezpieczeństwa i projektowania pracy jest zautomatyzowana jazda bez kierowcy. Innowacyjne rozwiązania w zakresie tzw. wysoko zautomatyzowanych systemów, a szczególnie takich, które w zakładach pracy i na terenach rolniczych są aktywne niezależnie od fizycznie lub wirtualnie wytyczonych tras, zaostrzają konieczność stałej obecności bezpieczeństwa pracy. Zapotrzebowanie na uzgodnione pozycje jest duże, a szczególnie dlatego, żeby mieć wpływ na standaryzację pozwalającą na otrzymanie bezpiecznych produktów.

Tak na przykład temat związany z rozpoznawaniem osób ma ogromne znaczenie. Również stosowanie sztucznej inteligencji nie jest już czymś niezwykłym i istnieją wątpliwości co do tego, czy dotychczasowe normatywne ramy są wystarczające, aby sprostać wymaganiom bezpieczeństwa technicznego. Zagadnienia te zostaną omówione przez KAN w ramach fachowej dyskusji, na którą zaproszone zostaną wszystkie zainteresowane strony.

Bezpieczeństwo i higiena w miejscu pracy, zachowanie zdrowia zatrudnionych pracowników przez humanitarne i dzięki temu kompleksowo zorganizowane wykonywanie czynności nie może kończyć się tam, gdzie rozpoczyna się automatyzacja. W normalizacji musi to stać na pierwszym miejscu. Powinniśmy zdawać sobie z tego sprawę i aktywnie przyczyniać się do tego, by innowacja i bezpieczeństwo stanowiły jedność. «

Zautomatyzowana jazda na terenach zakładowych

Coraz więcej przedsiębiorstw stosuje zautomatyzowane pojazdy. Często istnieje jednak niepewność co do tego, jakiego rodzaju wymagania i warunki muszą zostać przy tym uwzględnione. Fachowe czasopismo Fachbereich AKTUELL FBHM 119 jest dla producentów i użytkowników z różnych branż pomocą w projektowaniu i bezpiecznym stosowaniu zautomatyzowanych pojazdów.

W międzyczasie korzystanie z pojazdów w przemyśle i w rzemiośle nabrało zasadniczego znaczenia ekonomicznego i służy różnorodnym celom. Począwszy od ogólnych zadań związanych z transportem towarów i osób aż po specjalne przeznaczenia w określonych dziedzinach, warunkach stosowania i w zestawieniu z dodatkowymi zadaniami, istnieje szeroki wachlarz kategorii i rodzajów pojazdów. Wraz z rozwojem wysoce zautomatyzowanych systemów pozwalających na realizację zadań związanych z jazdą, z tej różnorodności możliwych zastosowań wynikają również różne wymagania w odniesieniu do bezpieczeństwa i zdrowia, a szczególnie w przypadku pojazdów poruszających się bez kierowcy.

W dziedzinie publicznego ruchu drogowego ustawa o ruchu drogowym (StVG) została zmieniona już w roku 2021 i uzupełniona ustawą o autonomicznej jeździe¹. Następnie ukazało się rozporządzenie² regulujące wymagania techniczne oraz postępowanie w sprawie dopuszczenia do ruchu pojazdów autonomicznych. Stosowanie na terenie zakładowym autonomicznych pojazdów bez kierowcy często nie podlega pod przepisy ustawy o ruchu drogowym (StVG). Przez co opisane w niej wytyczne są rzadko obowiązujące.

Zarówno w państwowym zbiorze reguł BHP jak i w zbiorze reguł niemieckiego ubezpieczyciela od wypadków (DGUV) nie można znaleźć obecnie prawie żadnych wymagań dotyczących pojazdów autonomicznych i mobilnych maszyn roboczych. Odnośnie stosowania ich w zakładach pracy znaczenie w zbiorze norm ma tylko DIN EN ISO 3691-4 „Ciężarówki przemysłowe – Wymagania bezpieczeństwa technicznego i weryfikacja – część 4: Bezzałogowe ciężarówki przemysłowe i ich systemy“. Jednakże eksploatacja tych bezzałogowych pojazdów często wykracza poza dziedzinę stosowania przewidzianą w tej normie, jak na przykład wtedy, gdy chodzi o inne kategorie pojazdów lub kompleksowe warunki stosowania, jak w przypadku ruchu mieszanego lub terenu skrzyżowań.

Wymagane jest odrębne rozpatrzenie w zależności od obszarów zastosowania

Fachowe czasopismo Fachbereich AKTUELL FBHM-119³, które ukazało się w marcu 2022 r., zawiera w artykule „Autonomiczne pojazdy na terenach fabrycz-

nych“ („Automatisiert fahrende Fahrzeuge in betrieblichen Bereichen“) cenne wskazówki na temat, w jaki sposób można ustalać zakładowe wymagania w zakresie profilaktyki. Artykuł ten opracowany został przy udziale przedstawicieli wielu branż i instytutów Niemieckiego Ubezpieczenia Wypadkowego (DGUV), Niemieckiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (DVR) i Federalnego Instytutu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (BauA) oraz uzgodniony z producentami pojazdów i użytkownikami. Ustalono w nim w zasadniczy sposób, że wymagania dotyczące autonomicznych pojazdów w zakładach pracy w dużym stopniu uzależnione są od danej dziedziny stosowania. Musi to znaleźć uwzględnienie w ramach oceny ryzyka zakładowego. Czasopismo Fachbereich AKTUELL FBHM-119 rozróżnia trzy różne strefy:

W strefach publicznie dostępnych i tym podobnych strefach muszą obowiązywać zasady porównywalne z zasadami obowiązującymi w publicznym ruchu drogowym. Pojazdy autonomiczne muszą posiadać warunki techniczne uprawniające do brania udziału w publicznym ruchu drogowym.

W strefach zamkniętych bez dostępu dla osób obowiązują takie same zasady jak w przypadku zautomatyzowanych urządzeń produkcyjnych. Dostęp dla osób musi być bezwzględnie wykluczony, na przykład za pomocą zakładania oddzielających barier ochronnych. W razie awarii lub konieczności przeprowadzenia prac dogładowych należy podjąć specjalne środki ochronne, jeśli do tych stref muszą wejść pracownicy.

W centrum uwagi fachowego czasopisma Fachbereich AKTUELL FBHM-119 znajdują się **strefy zamknięte z ograniczonym dostępem**. Chodzi przy tym na przykład o działy produkcyjne lub montażowe oraz wszystkie inne strefy zakładowe, do których kontrolowany dostęp mają wyłącznie określone osoby i pojazdy. W ten sposób można zawęzić ten krąg osób i obiektów, które należy uwzględniać w tej strefie. Muszą być one wyraźnie rozpoznawalne i również wszystkie możliwe sytuacje zachodzące w ruchu muszą być pewnie opanowane. W ramach specjalnej analizy ryzyka należy ustalić możliwe przeszkody i oczekiwanych uczestników w ruchu oraz kompleksowość warunków jazdy pojazdów autonomicznych. Następnie z macierzy będzie można wyprowadzić typowe wymagania dla każdego przypadku zastosowania. Nie są one jednak ostateczne i dla poszczególnych przypadków muszą być stale weryfikowane i w razie konieczności poszerzane.

W dalszej kolejności opisywane są wymagania dotyczące funkcjonalnego bezpieczeństwa jazdy zautomatyzowanej. Nawiązuje się przy tym do normatywnych zasad projektowania bezpieczeństwa funkcjonalnego, między innymi do DIN EN ISO 13849-1 „Bezpieczeństwo maszyn – Elementy związane z bezpieczeństwem systemów sterowania, część 1: Ogólne zasady projektowania“ oraz DIN EN 61508 „Bezpieczeństwo funkcjonalne elektrycznych/elektronicznych/programowalnych elektronicznych systemów związanych z bezpieczeństwem“.

W centrum uwagi pozostanie zautomatyzowana jazda na terenach zakładowych

Już wcześniej postępujący rozwój w dziedzinie zautomatyzowanej jazdy uwiaryścił fakt, że temat ten znajdować się będzie pod stałą obserwacją. Dlatego też w dziedzinie „Budowa pojazdów - układy napędowe pojazdów, konserwacja“ branży „Drewno i Metal“ Niemieckiego Ubezpieczenia od Wypadków (DGUV) utworzona została grupa robocza „Zautomatyzowana jazda na terenach zakładowych“. W jej skład wchodzi zarówno członkowie grupy projektowej opracowującej fachowe czasopismo Fachbereich AKTUELL FBHM-119, jak i dalsi specjaliści. W ścisłym kontakcie z tą grupą KAN służy pomocą we wszystkich zagadnieniach związanych z normowaniem w tej dziedzinie. Wspólnym celem jest stworzenie definicji dla zarysów normowania oraz wspólnych stanowisk, które znajdą miejsce w normalizacji, względnie które będą mieć na nią wpływ.

Sven Träger

*Ustawowe ubezpieczenie
wypadkowe dla przemysłu
drzewnego i metalowego
DGUV Dziedzina Budowa
pojazdów, układy napędowe
pojazdów, konserwacja
[www.dguv.de/fb-holzundmetall/
sg/fahrzeug](http://www.dguv.de/fb-holzundmetall/sg/fahrzeug)*

¹ www.gesetze-im-internet.de/stvg

² www.gesetze-im-internet.de/afgbv

³ <https://publikationen.dguv.de/widgets/pdf/download/article/4505>

Early information system – Wczesne posiadanie informacji jest niezbędne!

Forum sektora CEN Bezpieczeństwo i Ochrona Pracy założyło system informacyjny, aby móc skuteczniej reagować na ważne dla ochrony pracy tematy norm.

Im wcześniej zainteresowana strona weźmie udział w pracach normalizacyjnych, tym większa będzie szansa na uwzględnienie jej interesów w dokumencie, np. w temacie ochrony pracy. Dlatego też na bazie spisów norm DIN i DKE, KAN bardzo uważnie śledzi, jakiego rodzaju projekty niemieckich, europejskich i międzynarodowych organizacji normalizacyjnych są oficjalnie rozpoczynane. Tego rodzaju spisy obejmują nie tylko wszystkie nowe projekty, ale także przepracowania dotychczasowych dokumentów.

Informacje te są wykorzystywane przez KAN nie tylko dla reprezentowanych w niej niemieckich gremiów BHP. W regularnych odstępach czasu KAN informuje odpowiednio wcześniej także forum sektora CEN (CEN/SF, OHS, zob. ramka) o nowych europejskich i międzynarodowych projektach. W tym celu członkowie tych gremiów otrzymują opracowaną listę, zawierającą projekty dotyczące zakładowego BHP. Niezależnie od tego CEN/SF OHS jest bardzo zainteresowany otrzymywaniem informacji na temat projektów normalizacyjnych, które mogłyby ingerować w strefę regulacyjną partnerów społecznych, jak na przykład do Human Resources Management. O projektach w zakre-

@strichfiguren - stock.adobe.com

sie bezpieczeństwa produktów CEN/SF OHS informowany jest szczególnie wtedy, gdy na ten temat zaplanowany jest Workshop Agreement (CWA), gdyż z punktu widzenia gremium BHP nie jest to format normalizacyjny nadający się do tego (zob. artykuł na str. xy).

Natomiast na tej podstawie członkowie CEN/SF OHS mogą swym krajowym gremiom, a szczególnie tym zainteresowanym tematem BHP, zwracać uwagę na to, że prawdopodobnie rozpoczynane będą ich interesujące lub krytyczne projekty. W idealnym przypadku będzie można w ten sposób pozyskiwać z różnych krajów europejskich specjalistów w dziedzinie BHP do wczesnej merytorycznej współpracy w zakresie tych projektów, do wywierania wpływu na ich kierunek lub nawet na ich odrzucenie.

Praktyczne przykłady

Takimi przykładami dotyczącymi rozpoczętych już przed kilkoma miesiącami prac przepracowań istniejących dokumentów, znajdujących się w strefie zainteresowań CEN/SF OHS, to normy EN 17037 „Światło dzienne w budynkach”, EN ISO 15858 „Urządzenia UV-C - Informacje dotyczące bezpieczeństwa - Dopuszczalna ekspozycja ludzi” lub EN 50110-2 „Eksploatacja instalacji elektrycznych – Część 2: Złączniki krajowe”.

Do zapoczątkowanych całkiem nowych projektów należy między innymi CEN/TR na temat ryzyka związanego ze sztuczną inteligencją (SI) – Lista kontrolna zarządzania ryzykiem SI¹, dalszy projekt dotyczący skróconej instrukcji w zakresie wprowadzania systemu zarządzania ryzykiem związanym z bezpieczeństwem i zdrowiem w przypadku nanotechnologii² lub IEC/TS 60079-48 „Przestrzenie zagrożone wybuchem – Przewodnik w korzystaniu z przenośnych urządzeń elektronicznych bez certyfikacji do stosowania w przestrzeniach zagrożonych”³.

Teraz ten system wczesnego ostrzegania będzie przez pewien okres czasu testowany w CEN/SF OHS. Przy jego pomocy uda się być może na tyle wzmocnić głosy dochodzące ze strony BHP, aby usłyszano je również na płaszczyźnie europejskiej, a możliwie także i na międzynarodowej, i w ten sposób wzmocnić bezpieczeństwo i ochronę pracy w miejscu pracy.

Corrado Mattiuzzo
mattiuzzo@kan.de

Co to jest „Forum sektora CEN Bezpieczeństwo i Ochrona Pracy”?

CEN/SF OHS, uprzednio CEN/SABOHS, składa się z przedstawicieli instytucji BHP i instytucji normalizacyjnych w Europie, ze sprawozdawców CEN (CEN-Rapporteurs), reprezentantów partnerów społecznych i dalszych specjalistów. Przewodniczącą jest Angela Janowitz, dyrektor zarządzający KAN. Pracami sekretariatu kieruje Nora Friedrich z organizacji DIN. Niemieckie „gremium lustrzane” (Spiegelgremium) to grupa robocza Komitetu Normalizacyjnego „Techniczne zasady bezpieczeństwa” w DIN. Zadaniem CEN/SF OHS jest wspieranie CEN w zakresie strategicznych zagadnień ochrony pracy, umacnianie wymiany informacji w tematach związanych z ochroną pracy oraz pomaganie komitetom normalizacyjnym w opracowywaniu norm odnoszących się do ochrony pracy.

Bliższe informacje:
www.cencenelec.eu/areas-of-work/cen-sectors/occupational-health-and-safety-cen

¹ AI Risks – Check List for AI Risks Management
² Quick start guide for deploying a relevant nano health and safety risk management
³ Explosive atmospheres – Part 48: Portable Electronic Equipment – Guide for the use of equipment without a certificate for use in Hazardous Areas

Poradnik w zakresie stosowania i wyboru rękawic ochronnych

Nowa norma ISO/TR 8546 to dokument skupiający w sobie informacje zebrane z licznych norm, co w ten sposób ułatwia wybór właściwych rękawic ochronnych.

Jak długo rękawice ochronne chronią przed działaniem czynników chemicznych? Przed jakimi temperaturami powierzchni i jak długo chronią rękawice termoizolacyjne? Dlaczego odnośnie ochrony przed przecięciem istnieją dwie funkcje ochronne i co to oznacza? To pytania, które są stawiane przed przystąpieniem do wyboru rękawic ochronnych. Są to pytania, na które ze względu na ich wnikliwość, każdorazowe normy produktów nie dają odpowiedzi, ale które mają znaczenie przy wyborze odpowiednich rękawic ochronnych. Poradnik DIN EN ISO/TR 8546 „Ochrona rąk – Poradnik w wyborze i stosowaniu” daje taką odpowiedź.

Jeśli po przeprowadzeniu analizy ryzyka dojdzie się do wniosku, że środki zastępcze, techniczne i organizacyjne nie są możliwe lub są niedostateczne i konieczne jest stosowanie rękawic ochronnych, to należy wybrać ten rodzaj rękawic, który nadaje się do indywidualnie wykonywanej pracy. Pomocą w tym są normy, gdyż definiują one funkcje ochronne, klasy ochronne a także stopnie ochronne. Stanowią one skalę oceny funkcji ochronnych i jakości oraz oferują przez to możliwość porównywania produktów. Zakłada to, że osoba dokonująca wyboru rozumie znaczenie tych normatywnych danych dotyczących specyfiki pracy i jest w stanie je ocenić.

© BGN

Jednakże nie jest to całkiem proste, gdyż świat norm jest bardzo złożony. Łącznie ponad 30 norm opisuje najczęściej spotykane właściwości ochronne rękawic przeznaczonych do stosowania w różnych dziedzinach pracy. Ten, kto chciałby się dokładnie z tym tematem zapoznać, musi liczyć się z wysokim nakładem czasu.

Komisja normalizacyjna NA 075-05-08 AA „Ochrona rąk“ rozpoznała tę problematykę i opracowała pomocniczy poradnik. Ponieważ wzbudziło to także międzynarodowe zainteresowanie, więc opracowanie poradnika powierzone zostało odpowiedniej grupie roboczej ISO. Poradnik dotyczący stosowania i wyboru rękawic ochronnych dostarcza cennych informacji na temat ich wyboru i stosowania, a także ważnych informacji wybranych z odpowiednich norm i przedstawionych w zwięzłej i dobrze zrozumiałej formie. Dzięki temu możliwe jest uporządkowanie normatywnych ocen produktów (funkcje ochronne, klasy ochronne i stopnie ochronne) bez konieczności szczegółowego studiowania wielu norm.

Jak wygląda struktura poradnika ?

W ogólnej części poradnika, **rozdział 1-3**, opisywane są wymogi prawne i przedstawiane zasadnicze tematy w zakresie stosowania rękawic ochronnych.

W **rozdziale 4** dokumentu opisane są **ogólne zasady wyboru**. Zostały tam przedstawione i zaopatrzone w przykłady zasadnicze wymagania dyrektywy UE dotyczące stosowania środków ochrony osobistej (PSA) (89/656/EWG) wzgl. rozporządzenia w sprawie stosowania środków ochrony indywidualnej (PSA-BV). Tematem omawianym jako centralny komponent wyboru jest przy tym testowanie próbne oraz opisane zostały istotne elementy jego systematycznego przeprowadzania. Czytelnik otrzymuje dalsze informacje dotyczące poszczególnych tematów, jak np. pocenie się rąk w czasie noszenia nieprzepuszczających cieczy rękawic ochronnych oraz składniki alergizujące.

Rozdział 5 zajmuje się tematem **używania** rękawic ochronnych, a szczególnie ich testowaniem, które użytkownik musi przeprowadzić przed przystąpieniem do wykonywania swej pracy lub przed ponownym ich użyciem.

Rozdział 6 skierowany jest jednoznacznie do przełożonych i ich **obowiązku instruowania** w sprawie postępowania się rękawicami ochronnymi. Wymienione zostały w nim najważniejsze punkty, które instrukcja taka musi zawierać. Za podstawę **instrukcji** podkreślono informacje otrzymane od producenta, a odniesienia do tych informacji znajdują się w całym poradniku.

Załączniki od **A do G** wymieniają szczegółowo poniższe zagrożenia:

Załącznik A	Zagrożenia mechaniczne
Załącznik B	Zagrożenia chemiczne
Załącznik C	Zagrożenia spowodowane drobnoustrojami
Załącznik D	Zagrożenia termiczne: Wysokie temperatury
Załącznik E	Zagrożenia termiczne: Niskie temperatury
Załącznik F	Wymagania elektrostatyczne
Załącznik G	Zagrożenie skażeniem radioaktywnym i promieniowaniem jonizującym

Załączniki te wyjaśniają, jakiego rodzaju funkcje ochronne istnieją i jaką odpowiedź dają na to należące do tego stopnie ochronne. Przedstawione zostały również każdorazowe symbole graficzne i zaopatrzone w przykłady oznakowania. W załącznikach zawarte są krótkie opisy metod testowania, dzięki czemu możliwe jest przyporządkowanie funkcji ochronnych, klas ochronnych i stopni ochronnych, a tym samym ustalenie związku z wykonywaną czynnością.

Dodatkową pomocą są dalsze informacje odnoszące się do praktycznych zastosowań, np. czasu przebicia i maksymalnego okresu noszenia, lub do rękawic ochronnych o kombinowanych właściwościach (np. mechaniczne i chemiczne).

Poradnik opublikowany został w języku angielskim jako ISO/TR 8546:2022-06. Publikacja tłumaczenia na język niemiecki oczekiwana jest na początku roku 2023.

Joachim Koch, BASF

*Specjalista w dziedzinie
bezpieczeństwa pracy i ekspert
w zakresie środków ochrony
osobistej*

joachim.koch@basf.com

KAN rewiduje zajęte przez siebie stanowisko dotyczące szybkich dokumentów normalizacyjnych

Tak zwane szybkie dokumenty normalizacyjne, jak DIN SPEC i CWA, nie obowiązują wszystkie zasadnicze reguły normalizacji, jak na przykład udział wszystkich zainteresowanych stron w tym procesie. Dlatego też z punktu widzenia KAN bezwzględnie nie nadają się one do dokonywania ustaleń w zakresie ochrony pracy.

Aby sprostać postępowi technicznemu szybko rozwijających się branż, jak np. sektora SI, lub wyniki badań standaryzować we właściwym czasie, opracowane zostały specjalne rodzaje dokumentów. Ich publikacja realizowana jest w organizacjach normalizacyjnych. Do takich dokumentów należy DIN SPEC, VDE SPEC, VDE Zasady stosowania, CEN i/lub CENELEC Workshop Agreements (CWA) oraz International Workshop Agreements (IWA). W porównaniu z normami mogą być one w krótkim czasie opracowywane i publikowane.

Rosnąca ilość opracowywanych szybkich dokumentów normalizacyjnych pokazuje, że znajdują one coraz większą akceptację na rynku, np. w dziedzinie usług lub e-biznesu. Również na tematy dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia coraz częściej opracowywane są tego rodzaju dokumenty.

Przyjętą pozycję należy dostosować do aktualnych uregulowań

Już w 2013 roku KAN opublikowała swe stanowisko, zgodnie z którym aspekty bezpieczeństwa i ochrony zdrowia nie powinny być regulowane w DIN SPEC lub CWA. Obecnie stanowisko to uległo dostosowaniu i w grudniu 2022 r. opublikowane¹. Powodem zmiany tego stanowiska było to, że DIN, dokonując przepracowania szeregu norm DIN 820 „Praca normalizacyjna”², zmieniła nazwę szybko opracowywanych dokumentów. Prócz tego VDE SPEC, VDE Zasady stosowania oraz IWA to znane pod tą nazwą rodzaje dokumentów, które w pierwotnym stanowisku zajętych przez KAN nie zostały uwzględnione. Prócz tego bazą do przyjęcia tej pozycji jest porozumienie dotyczące współpracy z DIN SPEC, zawarte w 2020 r. między DIN a KAN.

Centralnym argumentem dokumentu obrazującego zajęte stanowisko

jest to, że w odniesieniu do szybkich dokumentów normalizacyjnych nie obowiązują wszystkie istotne zasady normalizacji. Ważnym fundamentem uprawniającym do realizacji prac normalizacyjnych są zasady co do tego,

- jaki skład mają komitety kompetentne w tych sprawach,
- w jaki sposób zainteresowane strony mogą brać udział w pracach normalizacyjnych oraz
- jakiego rodzaju autoryzujące procedury przekazywać będą do publikacji gotowe dokumenty robocze.

W europejskich i międzynarodowych pracach normalizacyjnych krajowa zasada delegowania jest tego nieodzownym elementem.

Główne przesłanki wynikające z zajętą stanowiska

Normy, specyfikacje techniczne (np. DIN/TS, CEN/TS, ISO/TS) oraz raporty techniczne (np. DIN/TR, CEN/TR, ISO/TR) opracowywane są w zespołach normujących, które spełniają warunki dyrektyw ISO/IEC, uregulowań CEN/CENELEC wzgl. normy DIN 820. Dokumenty dotyczące ochrony pracy powinny być opracowywane i uchwalane przez komitety, dla których wymienione zasady prac normalizacyjnych mają moc obowiązującą. Przeciwnieństwem tego są szybkie dokumenty normalizacyjne, które w możliwie krótkim czasie opracowywane są bez udziału regularnych komitetów normalizacyjnych, a odnośnie których KAN przyjęła następującą pozycję:

- W przypadku **DIN SPEC**, zgodnie z porozumieniem zawartym z DIN, KAN ma różne możliwości oddziaływania na sprawy, które mogłyby być związane z ochroną pracy.

- W porównaniu z pierwszą wersją dokumentu obrazującego zajęte stanowisko, pozycja KAN przyjęta w stosunku do **CWA** nie uległa zmianie: Zasady procedury dotyczące **CENELEC Workshop Agreements** zostały uzgodnione, tak że aspekty bezpieczeństwa nie podlegają już dyskusji. Z punktu widzenia KAN również **CEN Workshop Agreements** i **IWA** nie nadają się do tego, aby mogły regulować aspekty bezpieczeństwa i ochrony pracy.

- Jako nowość włączone zostało wymaganie dotyczące wytycznych dla **zasad stosowania VDE**. Mają one jasno ustalić, że sprawy bezpieczeństwa mogłyby być tylko wtedy regulowane, gdyby zapewniony został udział zainteresowanych stron, a dokument otrzymał zezwolenie gremium normującego DKE.

Dokument obrazujący zajęte stanowisko służyć będzie szczególnie za podstawę do przyjętej przez KAN pozycji w odniesieniu do szybkich dokumentów normalizacyjnych. Prócz tego za pomocą przepracowania potwierdzone zostanie porozumienie między DEN i KAN, które zaowocowało już pozytywnymi wynikami.

*Katharina Schulte
schulte@kan.de*

*Katharina von Rymon Lipinski
vonrymonlipinski@kan.de*

¹ https://t1p.de/KAN-position_fast-track-deliverables

² www.din.de/de/ueber-normen-und-standards/din-norm/regeln-der-normung-187188

3 pytania skierowane do... dr Christiana Feltena, dyrektora zarządzającego Federalnej Grupy Roboczej ds. Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

Federalna Grupa Robocza ds. Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy stowarzyszenie zarejestrowane (niem. Basi) jest organizatorem Kongresu A+A, odbywającego się co dwa lata. O tych i dalszych zadaniach oraz celach Basi mówi w wywiadzie dr Christian Felten.

Panie dr Felten, czy może nam Pan pokrótce wyjaśnić, czym jest Basi i jak działa?

Basi jest stowarzyszeniem zarejestrowanym, w którym celem polepszenia warunków bezpieczeństwa i zdrowia w pracy współpracuje ze sobą 86 organizacji i instytucji władz federalnych i lokalnych, ministerstw, partnerów społecznych, ustawowych ubezpieczycieli od wypadków, ustawowych ubezpieczeń zdrowotnych, cały szereg wyższych szkół i instytucji naukowych oraz związków branżowych. Naszym głównym zadaniem jest organizowanie co dwa lata międzynarodowego Kongresu A+A. Nawiasem mówiąc, w roku 2023 Kongres ten będzie miał miejsce w Düsseldorfie w okresie od 24 do 27 października i należy w skali krajowej, a w międzyczasie również w międzynarodowej, do najważniejszych wydarzeń w zakresie ochrony pracy.

Organizacja przy współudziale członków odbywa się według poniższego schematu: Zarząd ustala ramy fachowe, kolejno następuje Call for participation i grupy doradcza składające się z członków stowarzyszenia Basi, którzy przeglądają nadchodzące propozycje. Na końcu zarząd i zgromadzenie członków decyduje o programie, który następnie zrealizowany zostanie razem z naszym partnerem targowym Messe Düsseldorf.

Brzmi to jak ogromne zadanie. Jak wyglądają przygotowania do tegorocznego Kongresu A+A?

Faktycznie, zadanie to nie należy do najmniejszych, jeśli weźmiemy pod uwagę, że liczba uczestników wynosi zazwyczaj do 5000 osób. Przygotowanie tego cieszącego się światowym rozgłosem Kongresu praktycznie w trybie homeoffice i z koniecznością dostosowania do warunków dyktowanych pandemią, stało się w roku 2021 Herkulesowym wyczynem całego zespołu w oddziale, ale ciągle zagrożonym niepewnym wynikiem końcowym. Na całe szczęście znajdujemy się obecnie w innej sytuacji, jednakże z przeszłości wyciągnęliśmy ten wniosek, że referaty stają się bardziej aktualne i są jeszcze lepiej przyjmowane, gdy stosunkowo późno rozpoczynamy wzywanie do udziału Call for participation.

W tym roku najważniejszym z pięciu głównych tematów jest strategia trwałego bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. Wszystkim znane jest pojęcie zrównoważenia ekologicznego, które oznacza, że systemu nie należy eksploatować aż do jego zapaści. Zrównoważenie to należy przenieść także na ochronę pracy. Oznacza to, że praca nie może niekorzystnie oddziaływać na zdrowie, a nawet w idealnym przypadku, zastosowane środki muszą pozytywnie na nie wpływać. Dalszymi głównymi tematami są zachowanie zdrowia w czasie pracy, zapobieganie skutkom biologicznego, chemicznego i fizycznego oddziaływania oraz profilaktyka zakładowa – a więc klasyczna ochrona pracy. Prócz tego oferujemy również imprezy związane ze strategią wizji zero „Vision Zero Days”. Cieszą się one także uznaniem Targów, gdyż pozyskujemy przez to światową publiczność, a nasze standardy możemy eksportować na cały świat dla dobra wszystkich. Mamy nadzieję, że również i w tym roku będziemy mogli zorganizować dobry kongres prezentacyjny z obecnością dużej liczby osób. W ramach ostatniej oceny z 2021 roku wielu uczestników było zdania, że „To, co zaprezentowano mi w czasie mojej obecności, nie otrzymam online“.

Czym się Pan zajmuje, gdy akurat nie nadchodzi czas na przygotowywanie Kongresu A+A?

Do naszych innych zadań wynikających ze statutu należy intensyfikacja i umacnianie bezpieczeństwa pracy i zdrowia w przestrzeni publicznej zarówno w Niemczech jak i w skali międzynarodowej. Tak więc okres między Kongresami A+A wykorzystujemy do tego, aby Basi i jej członkowie pozostawali w świadomości fachowej opinii publicznej i by przekonywać o tym, że bezpieczeństwo i ochrona zdrowia mogą się optać. W tym celu prowadzimy stałą działalność promocyjną poprzez naszą stronę internetową, newslettery i media społecznościowe. Jesteśmy również partnerami Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao. W cyklu „Basi w dialogu“ („Die Basi im Dialog“) dyskutuję z naszymi członkami na ważne tematy związane z bezpieczeństwem i zdrowiem w miejscu pracy. Tak na przykład w ubiegłym roku tematami takimi były przyszłe ryzyka związane ze światem pracy, planowanie pracy i profilaktyka oraz tzw. Return on Prevention, a więc chodziło o przedstawienie, że zrównoważona profilaktyka dla firm oznacza dobrą inwestycję, a także jest korzystna pod względem ekonomicznym. Jestem zdania, że wszyscy musimy uświadomić sobie fakt, że ochrona pracy jest tak samo ważna, jak w chwili obecnej temat ochrony klimatu.

Więcej informacji na temat Basi i Kongresu A+A:

www.basi.de

www.aplusa.de/kongress

Wyczerpujący wywiad z dr Christianem Feltenem można usłyszeć w kolejnym 15 KAN-Podcasts:

www.kan.de/podcast (w języku niemieckim)

Nowości z dziedziny norm dotyczących człowieka – Dane odnośnie wagi ciała człowieka w normach

Analiza przeprowadzona przez KAN wykazała, że dane dotyczące wagi ciała człowieka zawarte w normach często nie odpowiadają rzeczywistości. Z tego też powodu komitety normalizacyjne zostały obecnie wezwane do sprawdzenia istniejących wartości i w razie konieczności do ich przystosowania do stanu faktycznego.

W przypadku wielu produktów podawana jest w normach i w technicznych zbiorach reguł wartość 75 kg jako maksymalne obciążenie użytkowe lub wymiar testowy symulujący człowieka. Jednakże wartość ta nie odpowiada już aktualnym wymiarom ciała w społeczeństwie. W ten sposób może to spowodować problemy w przypadku produktów związanych z bezpieczeństwem, które wykonane zostały dla mniejszej wagi ciała, aniżeli konieczna jest w rzeczywistości.

Firma DIN Software GmbH przeprowadziła na zlecenie KAN badanie dotyczące wagi ciała osób podawane w normach i w europejskim zbiorze reguł. Waga 75 kg to najczęściej występująca wartość, ale jej rozpiętość obejmuje wagę od 50 do 360 kg.¹

Fachowa dyskusja KAN

Wyniki tego badania przedstawiła KAN w listopadzie 2021 r. w ramach fachowej wirtualnej dyskusji, w której udział wzięło ponad 30 specjalistów ze strony ubezpieczycieli od wypadków, naukowców, partnerów społecznych oraz kompetentnych komitetów normalizacyjnych DIN. W trakcie dyskusji okazało się jednak, że prawdopodobnie nie istnieje ogólnie zadawalające rozwiązanie. Zastąpienie podanej w

normach wartości 75 kg przez wartość wyższą, niekoniecznie prowadzi do zwiększenia bezpieczeństwa; jednakże w przypadku produktów, których przeznaczeniem jest noszenie lub trzymanie ludzi, wartość ta jest istotna pod względem bezpieczeństwa. Również opisane w normach metody testowania, za pomocą których symulowana ma być waga ciała użytkowników, muszą być dokładniej przeanalizowane. Przy czym ewentualnie muszą także zostać uwzględnione dodatki na odzież lub wyposażenie.

Aktualizacja przeprowadzonego badania

W roku 2022 KAN ponownie zleciła firmie DIN Software GmbH dokonanie aktualizacji dotychczasowych wyników. Przy czym uwzględnione zostały również te dokumenty, które po pierwszej ocenie zostały wycofane, przepracowane lub które ukazały się jako nowe. W przypadku dokumentów przepracowanych podano dodatkowo, czy i w jaki sposób wartości dotyczące wagi ciała zostały zmienione.

KAN rozproszyla następnie te wyniki wśród właściwych komitetów normalizacyjnych z prośbą o sprawdzenie i ewentualne przystosowanie ich w normach. Powodem tego postępo-

wania był fakt, że fachowa dyskusja wykazała niemożliwość wydania ogólnego zalecenia dotyczącego wagi ciała człowieka, które by w dokumentach normalizacyjnych lub w przepisach mogło znaleźć zastosowanie. Odnośnie oceny poszczególnych przypadków w normach, KAN jest zdana na ekspertyzę komitetów normalizacyjnych.

Odpowiedzi, które nadeszły do tej pory z komitetów normalizacyjnych, wykazują trzy trendy: Zmiana

1. nie jest uważana za konieczną, gdyż stosowane są już znacznie wyższe wartości dla wagi ciała człowieka niż 75 kg,
2. znajduje się jeszcze w fazie sprawdzania lub
3. możliwa jest tylko wtedy, gdy (europejska) podstawa prawna zostanie zmieniona, a która wymaga wartości np. 75 lub 77 kg.

Tam, gdzie z punktu widzenia BHP jest to ważne, KAN stara się dlatego o zmianę tej europejskiej podstawy prawnej w umiarkowanym terminie.

*Katharina von Rymon Lipinski
vonrymonlipinski@kan.de*

¹ Szczegóły odnośnie wyników można znaleźć w wydaniu KANBrief 2/21, www.kan.de/fileadmin/Redaktion/Dokumente/KAN-Brief/pl/21-2-pl.pdf

Informacje wstępne na temat wagi ciała użytkownika w normach daje również nowy objaśniający film KAN:

www.kan.de/publikationen/filme

Dyrektywa maszynowa UE na finiszu

Planowana dyrektywa maszynowa UE pokonała następną przeszkodę. Po tym, jak w grudniu 2022 roku przedstawiciele Komisji, Rady i Parlamentu uzgodnili ostateczną jej wersję, to 25 stycznia 2023 roku również Komitet Stałych Przedstawicieli Krajów Członkowskich (COREPER) zaakceptował jej tekst.

Nowa dyrektywa maszynowa ma za zadanie

- gwarantować bezpieczeństwo maszyn i umocnić zaufanie użytkowników do nowych technologii, np. w zakresie robotów i samoucznia się maszyn
- zredukować obciążenia administracyjne i koszty producentów
- umocnić pewność prawną
- skuteczniej sprawować nadzór rynku

Załącznik I, dotychczasowy załącznik IV dyrektywy maszynowej 2006/42/WE, zawiera w rozdziale A listę maszyn wysokiego ryzyka, dla których przewidziana jest obowiązkowa kontrola i certyfikacja przez strony trzecie - również wtedy, gdy istnieją normy zharmonizowane. W chwili obecnej porozumienie przewiduje w rozdziale A załącznika I sześć kategorii maszyn, wspierane zaostrzonymi procedurami, aby dalsze kategorie móc uzupełniać lub istniejące wykreślać.

Odniesienia dotyczące przyszłej dyrektywy w sprawie sztucznej inteligencji (SI) zostały wykreślone, gdyż można było przewidzieć, że dyskusje na ten temat trwać będą jeszcze dłużej. Dzięki temu i niezależnie od tego, można było doprowadzić do końca postępowanie dotyczące dyrektywy maszynowej.

Teraz należy tylko czekać na oficjalne uchwalenie w Radzie Europejskiej i w Parlamencie. Posiedzenie właściwej parlamentarnej Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) zaplanowane jest na dzień 1 marca, głosowanie na posiedzeniu plenarnym na kwiecień lub maj. Prawdopodobnie na swym posiedzeniu 23/24 marca 2023 roku Rada podejmie decyzję odnośnie dyrektywy.

Po uchwaleniu dyrektywa zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE i po upływie 20 dni wejdzie w życie. Jednakże jej stosowanie obowiązywać będzie dopiero po okresie przejściowym wynoszącym trzy i pół roku.

Publikacja ostrzeżenia dotyczącego normy pedalek

Pedaleki podlegają przepisom dyrektywy maszynowej. W związku z tym producenci muszą spełniać odpowiednie wymagania w zakresie zmniejszania skutków i podawania przyczyn wibracji. Fakt, że do chwili obecnej temat ten nie znalazł swego miejsca w zharmonizowanej normie EN 15194:2017 „Rowery ze wspomaganie elektrycznym – Rowery dwukołowe EPAC”, krytykowała wielokrotnie nie tylko KAN, lecz także HAS-Consultant w czasie sprawdzania normy. W wydaniu KANBrief 4/22 poinformowano o staraniach podjętych przez KAN, aby w Dzienniku Urzędowym UE

zamieszczone zostało ostrzeżenie dotyczące normy EN 15194. Ostrzeżenie to miało za zadanie zniesienie domniemania wymagań dotyczących wibracji.

W styczniu 2023 roku opublikowane zostało to żądane ostrzeżenie w Dzienniku Urzędowym UE. Wprawdzie wprowadzenie zmiany w normie dotyczące wymagań w zakresie wibracji poddano już społecznej konsultacji, to jednak nie spełniła ona wymagań stawianych przez KAN. W tym zakresie komitet normalizacyjny musi podjąć jeszcze dalsze prace i uzupełnić wymagania dotyczące wibracji.

Program roboczy CEN-CENELEC na rok 2023

W programie roboczym na rok 2023 CEN i CENELEC przedstawiają swe strategiczne cele i zaplanowaną działalność różnych obszarów biznesowych. Dostępność, zrównoważony rozwój i cyfryzacja stanowią przy tym nadrzędne i główne aspekty.

W dziedzinie zdrowia i ochrony pracy sprawozdanie omawia dokładniej tematy związane z Radą Doradczą ds. Standardów w opiece zdrowotnej, z forum branżowym Środki ochrony osobistej oraz z forum branżowym Ochrona pracy. Prócz tego przedstawiane są aktualne i zaplanowane projekty 40 ważnych dla ochrony pracy Komitetów Normalizacyjnych.

<https://atelier-digital.be/CENCENELEC/WorkProg2023>

Przed dokonaniem zakupu należy zapoznać się z treścią normy

Dla około 80 % wszystkich możliwych do zbadania norm i zasad technicznych wydawnictwo Beuth-Verlag oferuje w swym webshop nowy serwis usługowy „Zapoznaj się z normą”. W ten sposób korzystający z tej usługi mogą jeszcze przed zakupem sprawdzić, czy norma zawiera poszukiwane informacje. Za cenę 10 euro można przez 20 minut przeszukać dowolną ilość norm.

www.beuth.de/en/standards/look-inside-the-standard

Internet

UE - Barometr OSH

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy przedstawia w systemie informacyjnym zestaw najważniejszych liczb i faktów na temat bezpieczeństwa pracy. Oferuje on wizualizowane informacje dotyczące licznych wskaźników do oceny działań w dziedzinie BHP na płaszczyźnie UE i poszczególnych państw członkowskich, jak np. dane ekonomiczne i dane związane z zatrudnieniem, statystyka wypadków i strategie krajowe w zakresie BHP. Opierają się one na statystykach, ankietach i danych publicznych.

<https://visualisation.osha.europa.eu/osh-barometer>

30.-31.03.23 » Dresden

Fachveranstaltung

Sicher + gesund = nachhaltig!? Die Zukunft der Arbeit

Institut für Arbeit und Gesundheit der DGUV

www.dguv.de/iag/veranstaltungen/zukunft-der-arbeit/2023/index.jsp

04.-05.04.23 » Hybrid/Washington D.C.

Fachveranstaltung

U.S.-German Standards Panel 2023

ANSI/IEC/DIN/DKE

www.dke.de/de/veranstaltungen Standards Panel

18.04.23 » Online

Netzwerktreffen

Normungsstammtisch der Next Generation DKE

DKE

www.dke.de/de/veranstaltungen 16. Normungsstammtisch

26.-28.04.23 » Bilbao

Congress

At work: One life, one planet

ORP Foundation

<https://fiorp.org/en/events/orpconference-bilbao-2023>

09.-10.05.23 » Erfurt

Fachtagung

Funktionale Sicherheit 2023

VDE/DKE

www.vde.com/de/veranstaltungen Funktionale Sicherheit 2023

10.05.23 » Fellbach

Fachveranstaltung

Tag der Arbeitssicherheit

Landesverband Südwest der DGUV

www.dguv.de/landesverbaende/de/veranstaltungen/tag-der-arbeitssicherheit/index.jsp

12.-15.06.23 » Leeds

Conference

OH2023: The Workplace Health Protection Conference

British Occupational Hygiene Society

www.bohs.org/oh2023

15.-16.05.23 » Stockholm

Conference

Occupational safety and health summit

Swedish Council Presidency / EU OSHA

<https://osha.europa.eu/en/oshevents/occupational-safety-and-health-summit>

15.-18.05.23 » Manchester

Conference

Inhaled particles and NanOEH Conference 2023

BOHS

www.bohs.org/inhaled-particles-and-nanoeh-conference-2023

16.05.23 » Köln

Konferenz

Die neue EU-Maschinenverordnung

MBT

www.maschinenbautage.eu/index.php?id=1122

23.05.23 » Berlin

Fachtagung

BioStoffTag 2023

Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin

www.baua.de Biostofftag 2023

06.-09.06.23 » Nancy

Conference

Hand Arm Vibration

INRS / International Advisory Committee on Hand-Arm Vibration

<https://en.hand-arm-vibration2023.inrs.fr>

Zamówienie

www.kan.de/en » Publications » Orders (bezpłatnie)

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Edytor

Verein zur Förderung der Arbeitssicherheit in Europa e.V. (VFA)
przy wsparciu finansowym Federalnego Ministerstwa Pracy i
Spraw Społecznych.

Redakcja

Kommission Arbeitsschutz und Normung, Geschäftsstelle
Sonja Miesner, Michael Robert
Tel. +49 2241 231 3450 · www.kan.de · info@kan.de

Dyrekcja

Angela Janowitz, Alte Heerstr. 111, D – 53757 Sankt Augustin

Tłumaczenie

Ewa Marzodko

Wydanie kwartalnie, bezpłatnie

ISSN: 2702-4024 (Print) · 2702-4032 (Online)